

Біліченко В.В., д. т. н., проф.

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Розглянуто можливі варіанти стратегії розвитку виробничої системи виробничо-технічної бази автотранспортних підприємств, ситуації щодо оперативного використання наявної ВТБ та можливі оперативні рішення які при цьому приймаються.

В економіці України до середини 1990-х рр. домінували комплексні підприємства автомобільного транспорту (АТП), тобто такі, які займалися перевезеннями вантажів та/або пасажирів а також в повному обсязі технічною підготовкою автомобільних транспортних засобів (АТЗ) до експлуатації. Проте, в останні десятиліття, частка таких підприємств невпинно скорочується на користь тих, які займаються лише одним із вищезазначених видів діяльності. Також простежується тенденція до збільшення загальної кількості операторів ринку вантажних та пасажирських автомобільних перевезень при одночасному зменшенні концентрації (кількості) АТЗ в одному підприємстві.

Така ситуація вимагає пошуку нових інноваційних рішень щодо використання наявної на АТП виробничо-технічної бази для забезпечення технічної підготовки АТЗ та забезпечення ефективної роботи підприємств[1].

Формування стратегії розвитку виробничо-технічної бази АТП ґрунтується на визначенні раціонального варіанта використання виробничої потужності (стаціонарної потужності) АТП. Дані варіанти можуть бути зведені до трьох основних (рис. 1), які виходять з того, що наявна виробнича потужність, яка, як відомо, обмежена виробничо-технічною базою та є її функцією, потенційно може використовуватись відповідно до потенційних засад стратегічного розвитку виробничої системи АТП таким чином [2]:

1) для надання послуг з технічної підготовки АТЗ внутрішнім клієнтам, тобто власне АТП (вертикальна інтеграція); 2) для надання послуг з технічної підготовки АТЗ зовнішнім клієнтам, тобто іншим АТП, окремим перевізникам тощо (горизонтальна інтеграція); 3) не використовуватись, тобто в подальшому можлива ліквідація і відповідно продаж як діючого бізнесу або за ліквідаційною вартістю.

При визначенні раціонального варіанта використання виробничої потужності АТП доцільно враховувати такі фактори: характеристики попиту АТП на послуги з технічної підготовки АТЗ; можливість придбання послуг з технічної підготовки АТЗ АТП ззовні прийнятної якості; змінні витрати використання виробничої потужності АТП при наданні послуг з технічної підготовки АТЗ внутрішнім і зовнішнім клієнтам; постійні витрати використання виробничої потужності при наданні послуг з технічної підготовки АТЗ внутрішнім і зовнішнім клієнтам, а також при придбанні зазначених послуг АТП ззовні; ціну придбання послуг з технічної підготовки АТЗ АТП ззовні як ринкову ціну; ціну послуг з технічної підготовки, які пропонуються АТП зовнішнім клієнтам, як ринкову ціну; характеристики попиту на послуги з технічної підготовки АТЗ, які пропонуються АТП зовнішнім клієнтам.

Рис. 1 – Концепція стратегії розвитку ВТБ АТП

Список літературних джерел

1. Канарчук В. Є. Виробничі системи на транспорті : [підруч.] / В. Є. Канарчук, І. П. Курніков. – К. : Вища школа, 1997. – 359 с.
2. Біліченко В. В. Взаємозв'язок проектів реалізації стратегій розвитку виробничих систем автомобільного транспорту і виробничо - технічної бази / В. В. Біліченко, С. О. Романюк // Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Серія: Машиноприладобудування та транспорт. – 2012. – Вип.134/2012. – С. 242-245.

Біліченко Віктор Вікторович – д.т.н., професор, завідувач кафедри автомобілів та транспортного менеджменту Вінницького національного технічного університету